

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Gada pārskata sagatavošanas procesa optimizācijas iespējas

02.12.2021

Guna Krūmiņa, Valsts kontroles Revīzijas un metodoloģijas departamenta vecākā valsts revidente

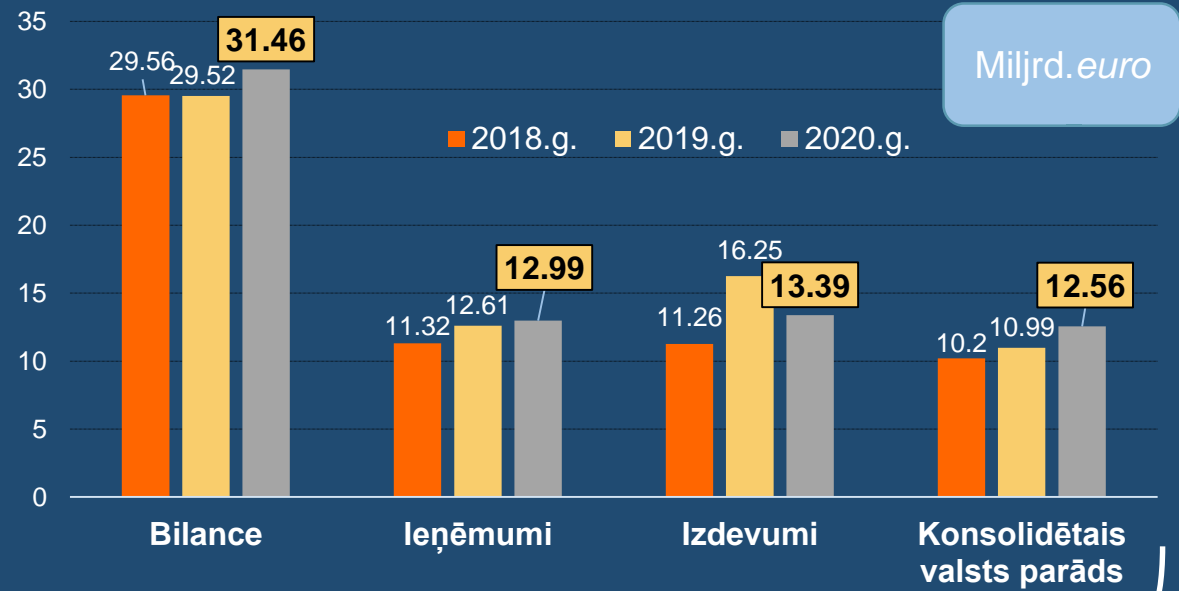
13 ministriju, 13 centrālo valsts iestāžu, Saeimas un Valsts kontroles gada pārskati

119 pašvaldību gada pārskati

Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskats

Sagatavo
Finanšu ministrija

Valsts kontroles loma → sniegt atzinumu (*izteikt savu novērtējumu*), vai Saimnieciskā gada pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par valsts darbības rezultātiem pārskata gadā un finansiālo stāvokli pārskata gada beigās

Starptautiskie
grāmatvedības (finanšu
pārskatu) **standarti**

Labums no finanšu
pārskata mazinās, ja
tas nav pieejams
lietotājiem atbilstošā
periodā

Institūcijai ir jābūt
spējīgai sagatavot
finanšu pārskatu sešu
mēnešu laikā no
pārskata datuma

Lai savlaicīgāk un ātrāk nodrošinātu Saimnieciskā
gada pārskata (SGP) lietotājus ar informāciju:

grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību
paredz **saīsināt SGP iesniegšanas termiņu par
pusotru mēnesi**

Ņemot vērā izmaiņas SGP sagatavošanas termiņā,
sākot no 2024.gada (par 2023.gada pārskatu) -
mainīts arī gada pārskata iesniegšanas termiņš
ministrijām, centrālajām valsts iestādēm un
pašvaldībām. Gada pārskati būs jāiesniedz par
vienu mēnesi agrāk nekā pašlaik, t.i., līdz 1.aprīlim

Sadarbojāties ar
iekšējiem auditoriem

Lai noskaidrotu ministriju
gatavību pārskatus sagatavot
īsākā termiņā

Pēc Valsts kontroles noteiktas
metodikas vērtējām 11 ministriju
(t.sk. Valsts kanceleja) konsolidēto
gada pārskatu sagatavošanas
procesus

Secinājām:

ministriju konsolidētā **gada pārskata** un tajā iekļauto pārskatu **sagatavošanas process šobrīd nav organizēts tā, lai nodrošinātu pārskatu iesniegšanu Valsts kasē pēc iespējas īsākā laikā**

Tāpat secinājām, ka **no 30** izlasē iekļautajām **iestādēm: 4 inventarizācijas procesa pilnveidošana ir obligāta, 22 – vēlama** un tikai četrās inventarizācijas procesa pilnveidošana nav nepieciešama

! Vienlaikus revīzijā konstatējām normatīvo aktu pārkāpumus iestāžu bilances posteņu inventarizācijas veikšanā un n/a prasībām neatbilstošus iekšējos tiesību aktos, kas tostarp ietekmēja arī inventarizācijas veikšanas terminus

Par ministriju konsolidētā gada pārskata par 2020.gadu sagatavošanas procesiem iekšējie auditori sagatavoja **11 ziņojumus** un sniedza **72 ieteikumus**, kuru ieviešana nodrošinās:

Inventarizācijas un gada pārskata sagatavošanas procesu pilnveidošanu
Racionālu un efektīvu resursu izmantošanu
Kvalitatīva konsolidētā gada pārskata sagatavošanu noteiktajā termiņā

Gada pārskata sagatavošanas ilgumu negatīvi ietekmējošie faktori

neatbilstoša gada
pārskata
sagatavošanas
procesa un resursu
plānošana

iekšējā tiesiskā
regulējuma
nepilnības

manuāls darbs

neefektīva
dokumentu aprīte

trūkumi darba
organizācijā un
darba izpildes
kontrolē

nepietiekoša IT
tehnoloģiju
izmantošana

**Sadarbībā ar 113 pašvaldību
zvērinātajiem revidentiem**

Atbilstības jautājums

Vērtējām – vai, **organizējot inventarizācijas procesu, pašvaldības rīcība ir atbilstoša** normatīvo aktu prasībām un nodrošina procesa kontrolētu pārvaldību, rezultātu izvērtēšanu un uzrādīšanu pašvaldības finanšu pārskatā

Atzinums – bez iebildēm

Tomēr – daļai pašvaldību inventarizācijas process nav pietiekoši pārvaldīts un kontrolēts – 32 pašvaldībās ir trūkumi inventarizācijas procesa sagatavošanās posmā, 5 pašvaldībās ir trūkumi inventarizācijas rezultātu dokumentēšanā, 16 pašvaldībās ir trūkumi inventarizācijas rezultātu izvērtēšanā

IETEIKUMS:

Lai novērstu trūkumus inventarizācijas procesā un to ietekmi uz Saimnieciskā gada pārskata uzrādītās informācijas kvalitāti, aicinām Valsts kasi sniegt pašvaldībām metodoloģisko atbalstu par inventarizāciju kā viena no gada pārskata sagatavošanas posmiem un tās ietekmi uz gada pārskatā uzrādītajiem datiem

Par procesiem...lai sasniegtu mērķi

Kādu transporta līdzekli izvēlēties, lai pārvietošanās procesā no punkta A nokļūtu līdz mērķim punktā B?

A

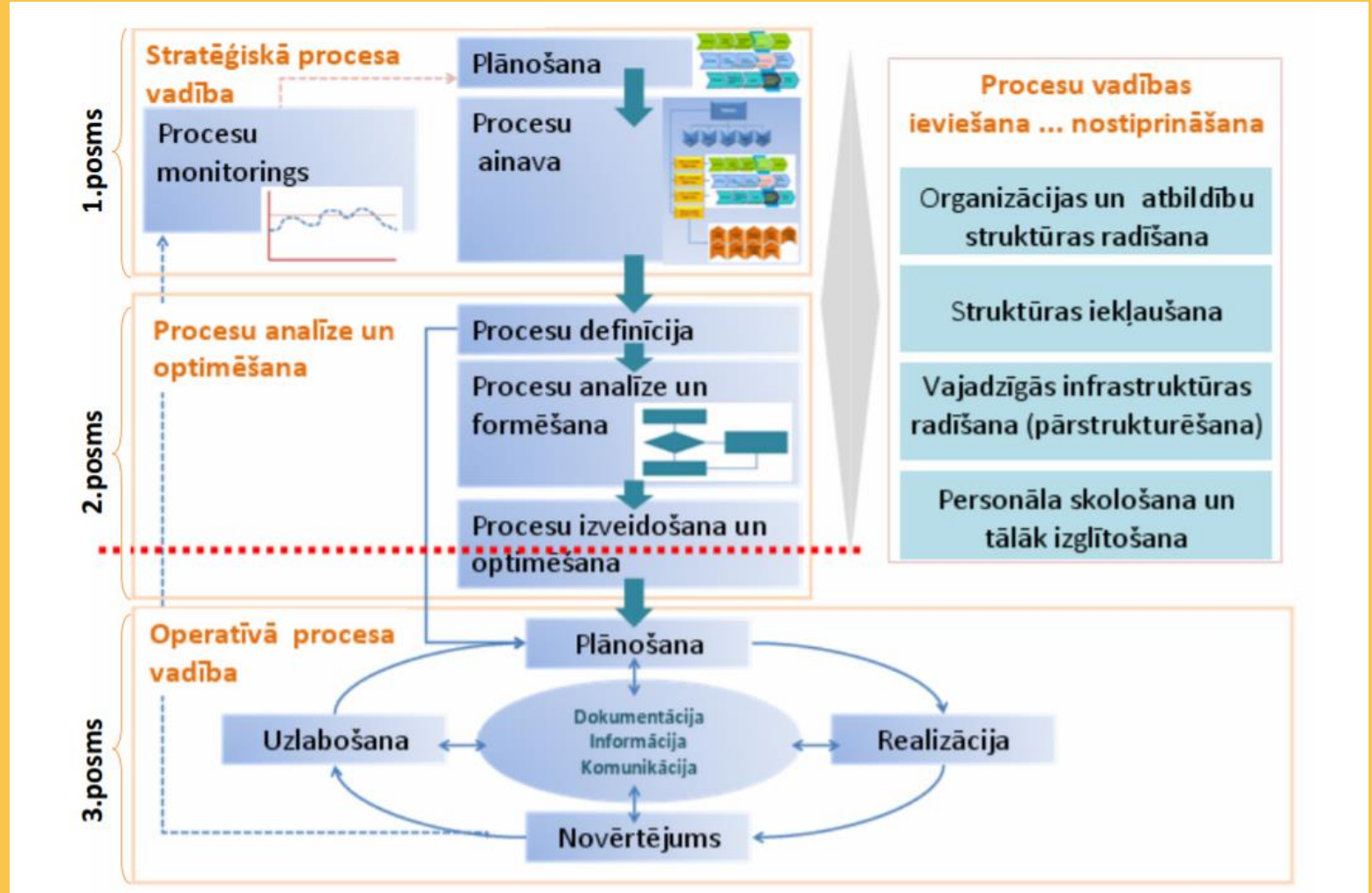
B

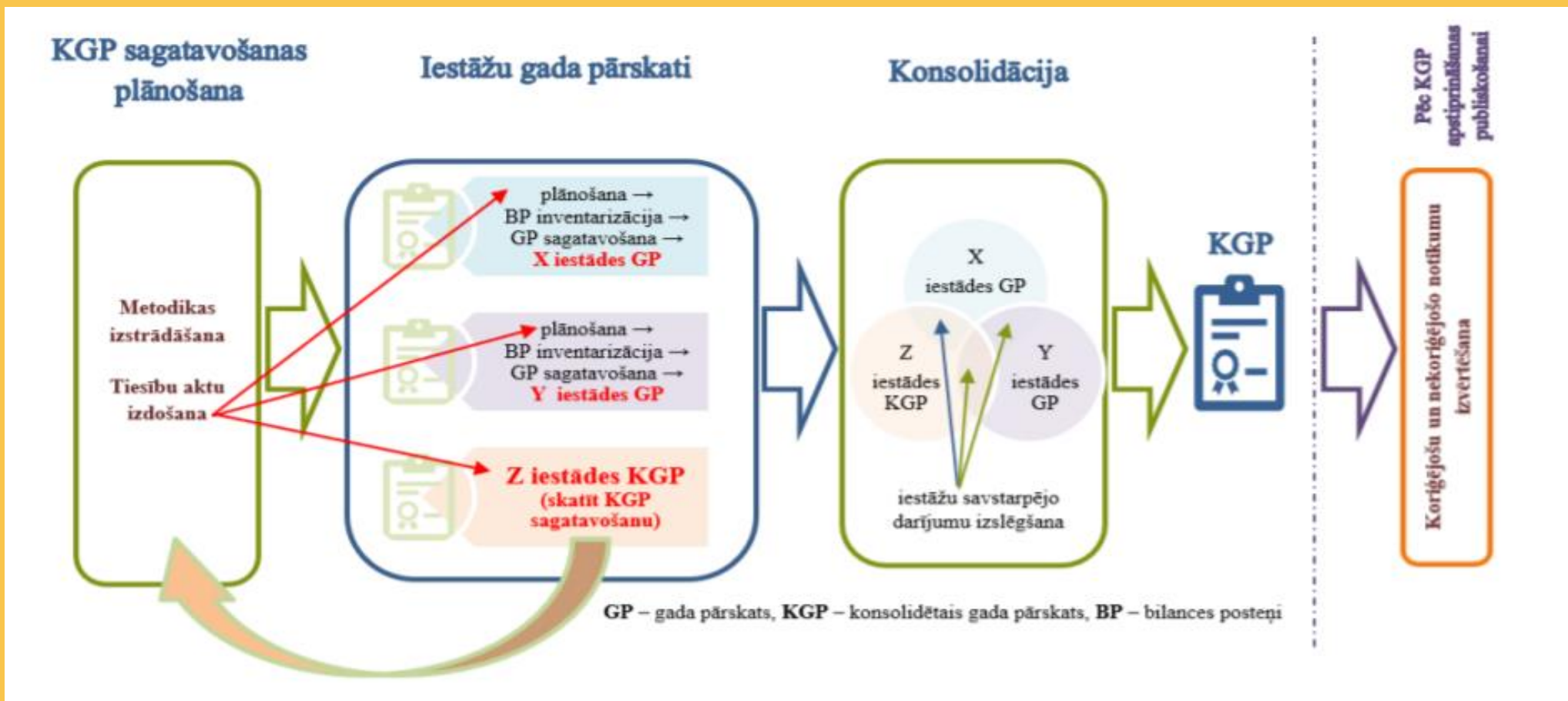
Kas ir procesi un to vadība?

Procesi ir katras organizācijas darbības pamats

Procesu vadība ieviešama tur, kur **vairākas personas** (cilvēki) ar dažādiem pienākumiem un aktivitātēm **strādā kopējā mērķa sasniegšanai** vai ideju realizēšanai (vienai organizācijas politikai)

Konsolidētā gada pārskata sagatavošanas process un darbības pēc tā sagatavošanas

Iestādes gada pārskata sagatavošanas process

GP
iesniegšanas
termiņa
noteikšana

GP
sagatavošanas
plānošana

Inventarizācijas
plānošana

Inventarizācijas
veikšana un
dokumentēšana

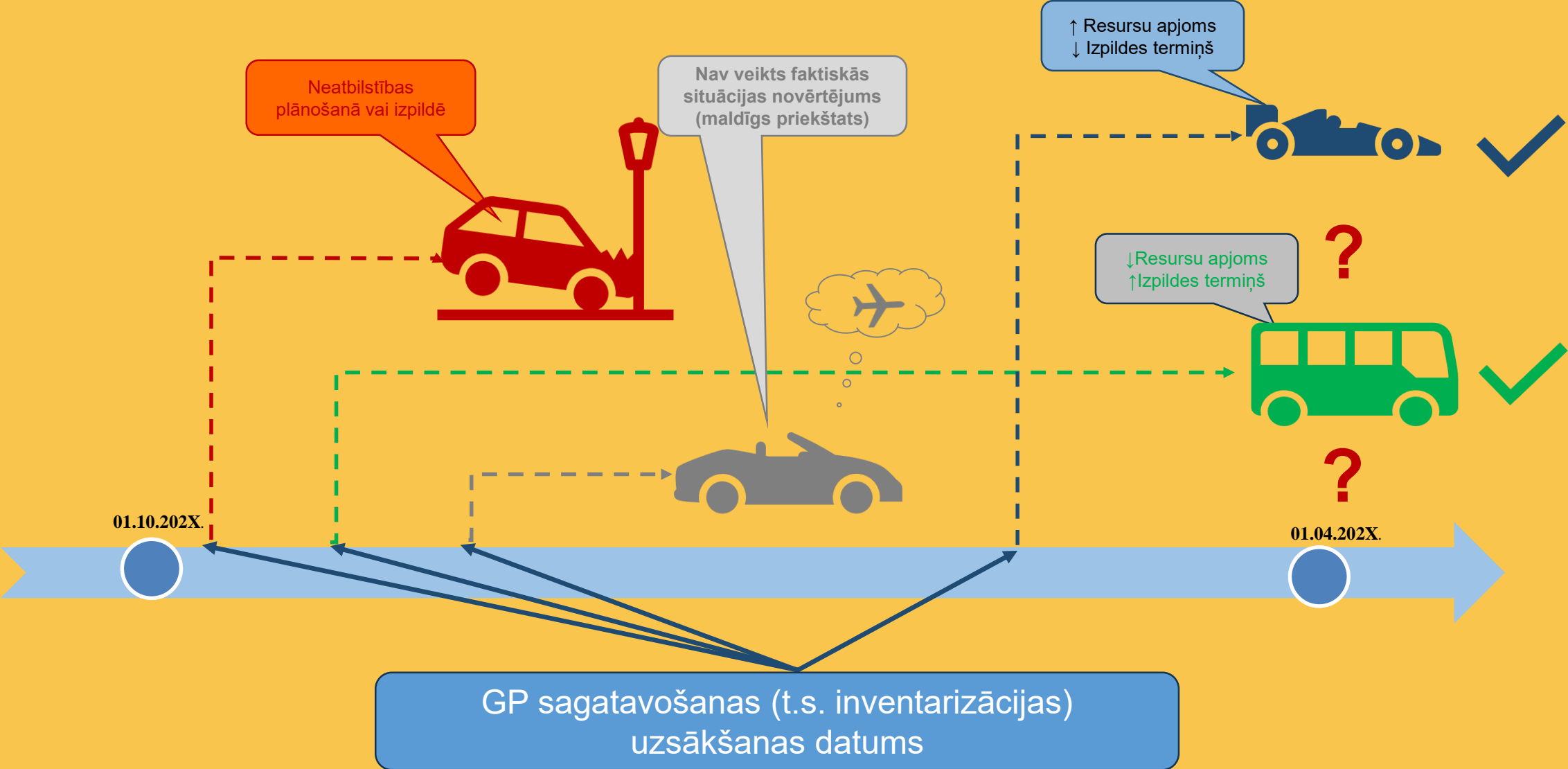
Koriģējošo
ierakstu
veikšana

GP
sagatavošana

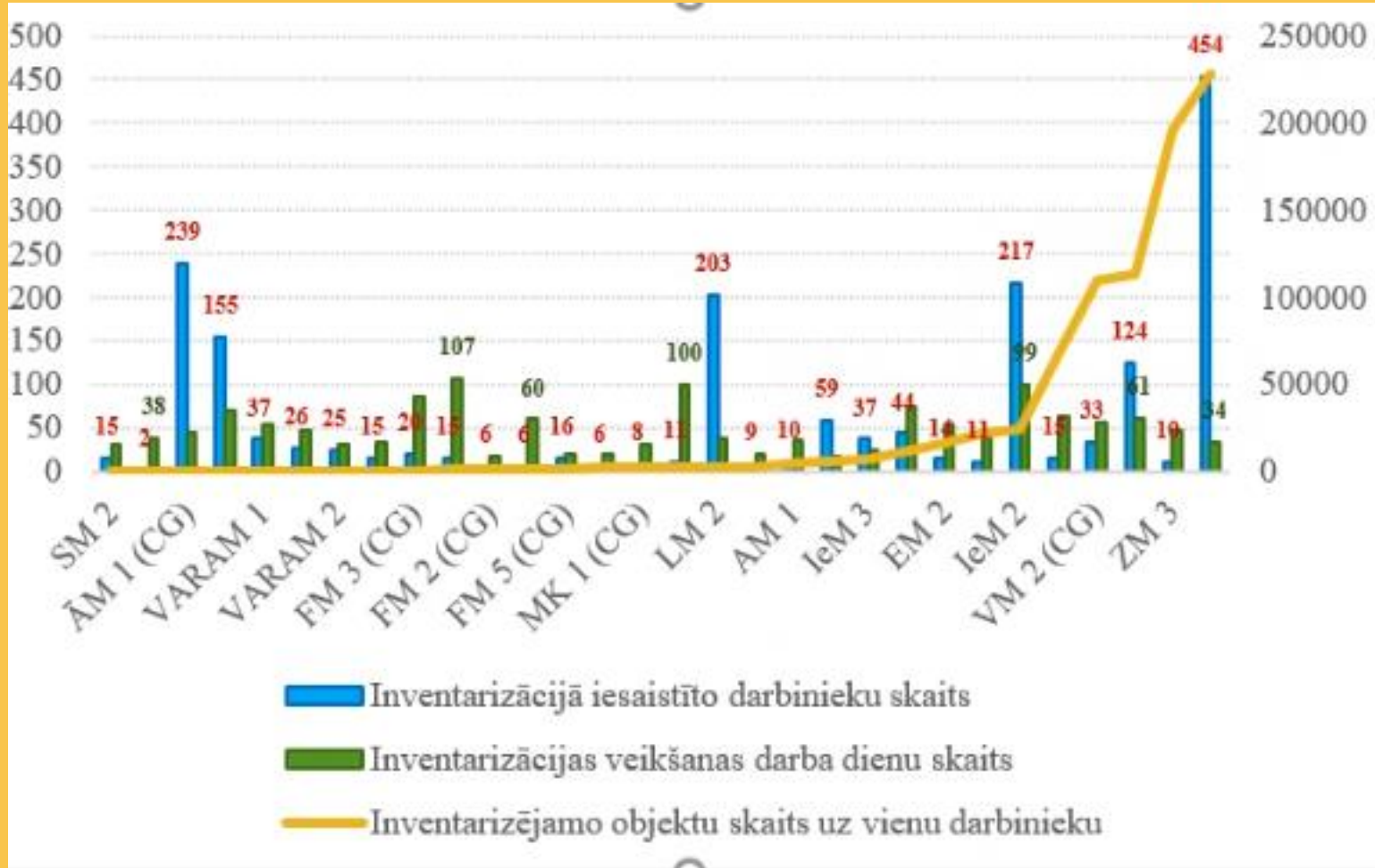
ja iestāde veic
konsolidāciju

un iesniegšana
konsolidējošai
iestādei

Procesu izpildes piemēri

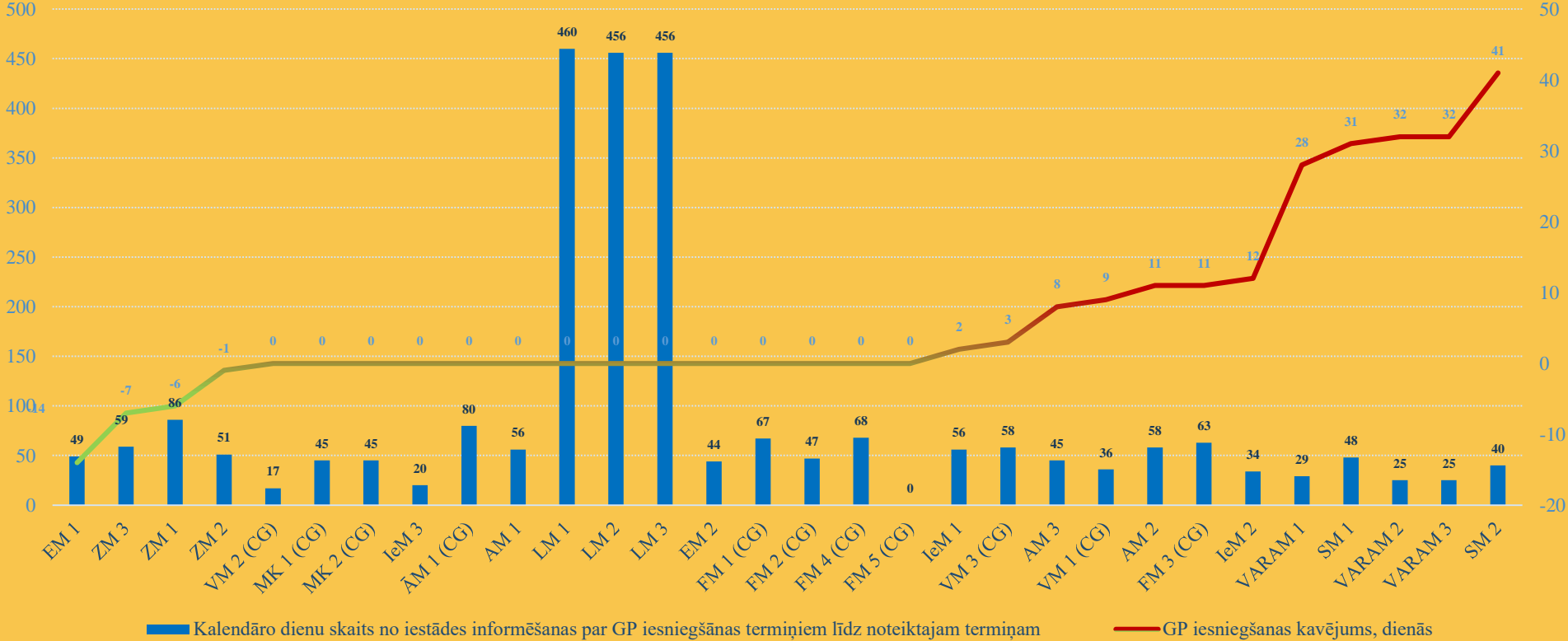

Kopsakarības

Inventarizācijā iesaistīto darbinieku skaits, inventarizācijas veikšanas ilgums, inventarizējamo objektu skaits

Kopsakarības

Iestāžu informēšanas par gada pārskata iesniegšanas termiņiem konsolidējošai iestādei laiks un iestāžu gada pārskata iesniegšanas termiņa kavējums

Kas būtu darāms gada pārskatu sagatavošanas procesa pilnveidošanai?

Savlaicīga un
secīga
procesa, tā
soļu plānošana

Iekšējo tiesību
aktu
pilnveidošana

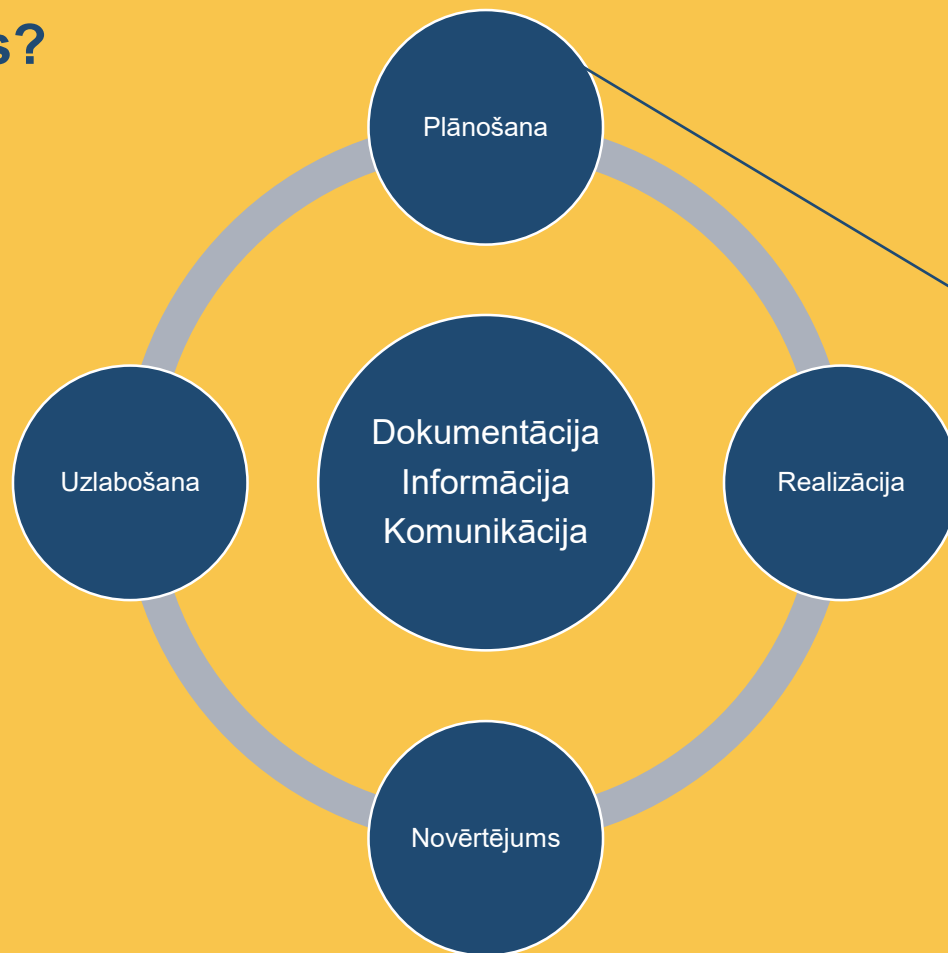
Lielāka
procesu
automatizācija
(IT
izmantošana)

Pārskata
sagatavošanas
kontrolē

Grāmatvedības
uzskaites
centralizācija

Un atkal atgriežamies pie procesu vadības...

Kuru izvēlēties?

- identificētas visas aktivitātes un resursi mērķa sasniegšanai, āprakstītas
- aktivitātes norit pareizā secībā
- aktivitātes un atbildības optimāli sadalītas procesa „īpašniekiem”
- nodrošināta informācijas plūsma
- skaidri strukturēti, katram pieņemami, vienkārši, likumsakarīgi procesi
- IT balstīti procesi
- pēctecīga pilnveidošana, atbildību, pilnvaru, un kompetences regulēšana

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Paldies par uzmanību! Laiks jautājumiem!